




Het recht tot walverlof


Artikel

28 juli 2025

#Bekwame bemanning

Gedownload op 10-05-2026

Voor zeevarenden geldt er een mondiaal recht op walverlof. Dit is vastgelegd in voorschriften van het **Maritime Labour Convention**  (MLC). Hiermee hebben overheden, internationale vakbonden en werkgeversorganisaties erkend en bevestigd dat toegang tot de wal essentieel is voor het welzijn en de gezondheid van zeevarenden. Zeevarenden verblijven immers vaak langere tijd onafgebroken aan boord van hun schip, waar ze wonen, leven én werken.

Het recht op **walverlof**  bestaat in grote lijnen uit twee delen. Zeevarenden hebben recht op verlof aan de wal, en zeevarenden hebben recht op toegang tot voorzieningen en diensten aan de wal ten behoeve van hun gezondheid en welzijn. Onder dit laatste valt bijvoorbeeld toegang tot een zeemanshuis. Deze rechten gelden ongeacht nationaliteit, ras, huidskleur, geslacht, godsdienst, politieke overtuiging of de vlag waaronder het schip vaart.

Toegang tot de wal is soms praktisch gezien slechts een enkele stap van het schip. Toch wordt de toegankelijkheid in de praktijk geregeld belemmerd. In haar onderzoek van juli 2025 wijst Havenbedrijf Amsterdam terecht op de gedeelde verantwoordelijkheid van de keten in de haven om walverlof mogelijk te maken door o.a. havenautoriteiten, reders, terminals en agenten.



Lees het hele onderzoek!

Download

De KVNR heeft onder haar leden ervaringen met walverlof in Nederland geïnventariseerd. Daaruit blijkt dat reders het recht en belang van walverlof onderschrijven. Wanneer operationele redenen het verlof beperken, hebben die meestal te maken met veiligheidseisen of roosters. Soms is de tijd in de haven te kort, ligt het schip te ver van faciliteiten of zijn de kosten voor vervoer naar de wal te hoog.

Een vaak genoemde belemmering zijn strikte veiligheidsregels op terminals, in het bijzonder de ISPS-code (International Ship and Port Facility Security Code). Deze internationale code beoogt maritieme veiligheid te waarborgen en criminaliteit te voorkomen. Hoewel belangrijk, wordt ISPS in de praktijk wel eens te rigide toegepast waardoor walverlof wordt belemmerd.

De KVNR blijft het belang van walverlof onder de aandacht brengen van alle betrokken partijen. Ook wij merken in gesprekken dat er ruimte is voor interpretatie binnen de ISPS-code. Voorwaarde is wel dat partijen bereid zijn in mogelijkheden te denken in plaats van in beperkingen.

De ISPS-code hoeft op zichzelf geen belemmering te vormen voor toegang tot de wal. Het is essentieel dat autoriteiten en havenbedrijven het belang van walverlof erkennen én daar actief naar handelen. Daarbij zijn duidelijke procedures en communicatie cruciaal.

Als vooraf helder is hoe zeevarenden de terminal of het haventerrein kunnen verlaten, en of er kosten gelden en aan welke veiligheidsvoorschriften moet worden voldaan, kunnen zowel reders als bemanning zich beter voorbereiden op walverlof. Veiligheid in de haven is cruciaal. Het recht op walverlof is dat ook. Deze twee belangen staan niet tegenover elkaar, maar kunnen uitstekend naast elkaar bestaan.

Voorschriften in het MLC

Voorschrift 2.4. – Recht op verlof



Doel: Verzekeren dat zeevarenden passend verlof krijgen

1. Elk Lid verlangt dat zeevarenden die zijn tewerkgesteld op schepen die zijn vlag voeren onder passende voorwaarden jaarlijks verlof met behoud van loon krijgen, in overeenstemming met de bepalingen van de Code.
2. Aan zeevarenden wordt verlof aan wal verleend ten behoeve van hun gezondheid en welzijn, voor zover verenigbaar met de bij hun functie behorende werkzaamheden op het schip

Voorschrift 4.4. – Toegang tot welzijnsvoorzieningen aan wal



Doel: Verzekeren dat zeevarenden die aan boord van een schip werkzaam zijn toegang hebben tot voorzieningen en diensten aan wal ten behoeve van hun gezondheid en welzijn

1. Elk Lid draagt er zorg voor dat welzijnsvoorzieningen aan wal, indien aanwezig, gemakkelijk toegankelijk zijn. Elk Lid moet tevens de ontwikkeling van welzijnsvoorzieningen, zoals in de Code vermeld, in aangewezen havens bevorderen om zeevarenden op schepen die zich in zijn havens bevinden, toegang te verlenen tot geschikte welzijnsvoorzieningen en -diensten.

2. De verantwoordelijkheden van elk Lid met betrekking tot voorzieningen aan wal, zoals

De resultaten van het onderzoek in de haven van Amsterdam zijn bekend. De KVNR volgt de acties die voortkomen uit dit onderzoek op de voet. Een toegankelijke wal vraagt een lange adem. De KVNR blijft in gesprek om de wal toegankelijker te maken.

Neem contact op met...

Auteur



Jeaninne Haijemaïje

MARITIEM ARBEIDSRECHT

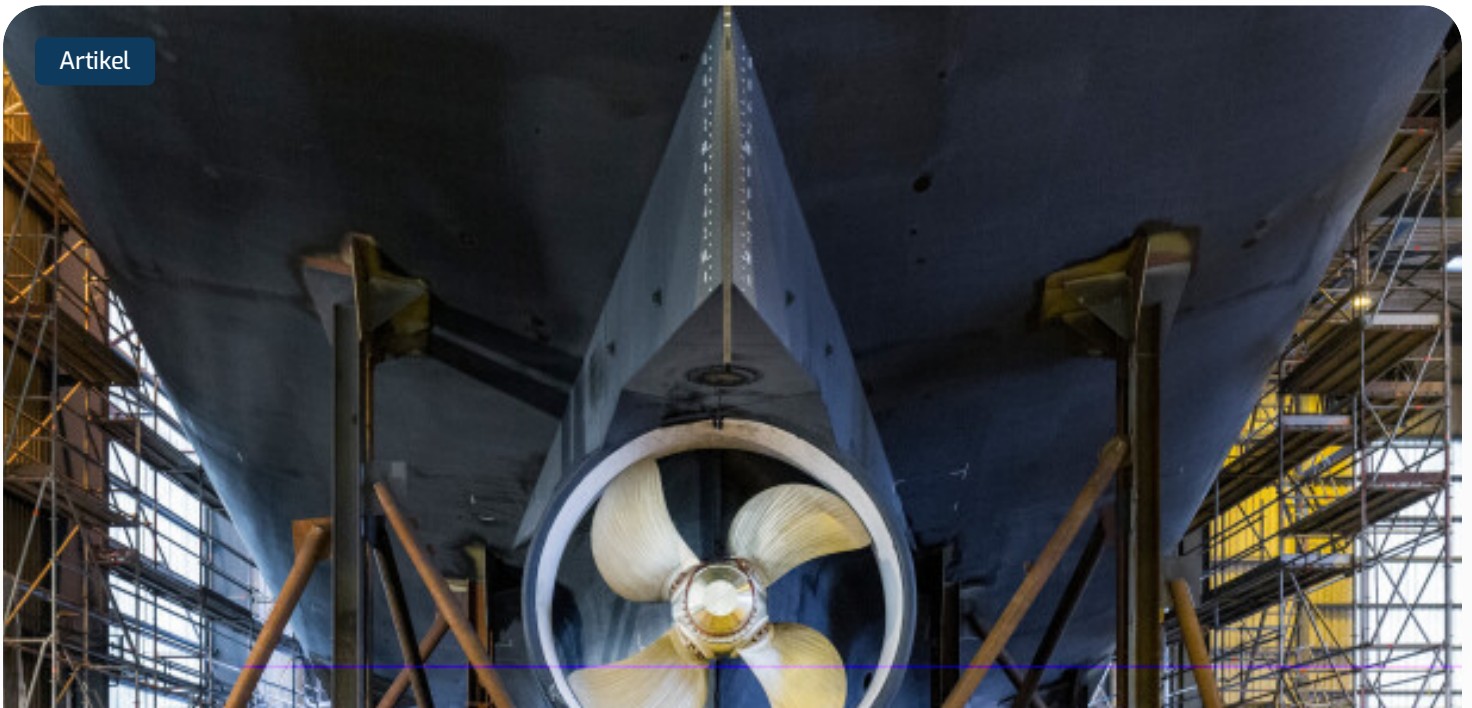
06 3031 7706

haijemaïje@kvnr.nl



Andere interessante items...

Artikel





Onderwatergeluid

Binnen onderwaterecosystemen speelt geluid een belangrijke rol, afkomstig van zowel natuurlijke bronnen, zoals mariene fauna, wind en golven, als menselijke activiteiten. De...

07-05-2026

Nieuws



Overweldigende steun Tweede Kamer voor (her)verzekeraarbaarheid Nederlandse zeevaart

De Tweede Kamer heeft op 23 april met een overweldigende meerderheid van 147 van de 150 zetels ingestemd met de motie van fractievoorzitters Ruben Brekelmans (VVD) en...



KONINKLIJKE
VERENIGING VAN
NEDERLANDSE
REDERS

De zeevaart is speelbal van protectionisme

Wat begon als een regionale crisis in het Midden-Oosten, werkt razendsnel door in de wereldhandel.

23-04-2026